

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

AZ RB 127. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2018.1.31. – 2018.2.1.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Kezdeményezés a nyugat-mediterrán térség kék gazdaságának fenntartható fejlesztésére

(2018/C 176/11)

Előadó: Samuel Azzopardi (MT/EPP), Victoria (Rabat) képviselő-testületének tagja (Gozo)**Referenciaszöveg:** A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Kezdeményezés a nyugat-mediterrán térség kék gazdaságának fenntartható fejlesztésére

COM(2017) 183 final, SWD(2017) 130 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözli az Európai Bizottság által 2017. április 19-én elfogadott, *Kezdeményezés a nyugat-mediterrán térség kék gazdaságának fenntartható fejlesztésére* című közleményt és az azt kísérő cselekvési keretet;
2. támogatja a biztonságos, védett és tiszta tengeri térség, a tengerek jobb irányítása és az óceánok fenntartható kezelésének biztosítása érdekében javasolt intézkedéseket;
3. felidézi és teljes mértékben támogatja az Unió a Mediterrán Térségért kék gazdaságról szóló miniszteri nyilatkozatát, amely felkéri és ösztönzi a részt vevő országokat arra, hogy szubregionális szinten vizsgálják meg a megfelelő tengeri stratégiák hozzáadott értékét és megvalósíthatóságát, és építsenek az 5+5 fórum során szerzett tapasztalatokra. 2016 októberében Algéria, Franciaország, Olaszország, Líbia, Málta, Mauritánia, Marokkó, Portugália, Spanyolország és Tunézia külügyminiszterei a kék gazdaság fenntartható fejlesztését célzó kezdeményezés kidolgozására irányuló munka folytatását szorgalmazták az Unió a Mediterrán Térségért titkárságával együttműködésben ⁽¹⁾;
4. megjegyzi, hogy a kezdeményezés elismeri azt a tényt, hogy mindeddig korlátozott volt a két partvidék közti együttműködés, és fenntartja, hogy ezen lehetne javítani;
5. megjegyzi, hogy ez a régió jelentős gazdasági lehetőségeket tartogat, és híres forgalmas kikötőiről és a kulturális öröksége miatt idelátogató turisták magas számáról, amit fenntartható módon jobban ki lehetne használni;

⁽¹⁾ Az Unió a Mediterrán Térségért miniszteri nyilatkozata a kék gazdaságról.

6. megjegyzi, hogy a Földközi-tenger stratégiai szempontból előnyös helyen található, mivel földrajzilag a három fő kontinens, Európa, Afrika és Ázsia határán helyezkedik el. A Földközi-tenger mindig is kulturális és kereskedelmi csomópont volt a szomszédos és távolabbi országok között;
7. megjegyzi, hogy a Földközi-tenger medencéje híres biológiai sokféleségéről és arról, hogy számos védett tengeri térség található itt;
8. felhívja a figyelmet korábbi véleményeire, amelyek többek között az „Úton a[z ...] integrált tengerpolitika felé” című európai bizottsági közlemény⁽²⁾, a tengeri területrendezés és az integrált partiövezet-gazdálkodás⁽³⁾ és a tengeri környezet jobb védelme tárgyában, valamint „Új szakasz a kék növekedésre vonatkozó európai politikában” címmel⁽⁴⁾ készültek;
9. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a földközi-tengeri térséget komolyan érinti az éghajlatváltozás⁽⁵⁾;
10. megjegyzi, hogy a régiót összekapcsolják még a fiatalok körében mért magas munkanélküliséggel, a politikai instabilitással és a súlyos migrációs problémákkal is, ami negatívan hat a régió gazdasági kilátásaira;
11. miközben támogatja, hogy a kezdeményezés elsősorban a Földközi-tenger nyugati részvízgyűjtő területére koncentrál, rámutat, hogy ez semmiképpen sem zárja ki annak lehetőségét, hogy a várható előnyöket és a célokat más részvízgyűjtő területekre is kiterjesszék;
12. megjegyzi, hogy bár a környezeti, halászati és az akvakultúrával kapcsolatos kihívások megoldására valós politikai akarat mutatkozik, a térségben továbbra is hiányoznak a megfelelő ismeretek, a tájékoztatás és az ágazatközi, tényeken alapuló politikai döntéshozatal. Számos hiányosság van továbbra is a végrehajtásban és jogérvényesítésben, különösen nemzeti és helyi szinten⁽⁶⁾;
13. hangsúlyozza, hogy a régió folyamatosan ki van téve humanitárius kihívásoknak az Afrikából és a Közel-Keletről a dél-európai országokba átkelő irreguláris migránsok áradata miatt, ami közvetlen hatással van a határos tengeri térségekre is;
14. felismeri, hogy a tengeri közlekedés szintén kihívást jelent a medence egyes térségeiben, amit nem lehet figyelmen kívül hagyni, tekintettel arra, hogy a kezdeményezés célja – a környezet és a biológiai sokféleség tiszteletben tartásával, az éghajlatváltozás elleni küzdelemmel és a fenntarthatósággal kapcsolatos kritériumoknak mindig megfelelően – a gazdasági aktivitás fokozása, ami a tengeri forgalom növekedését eredményezheti;
15. megjegyzi, hogy a nyugat-mediterrán régióban magasak a munkanélküliségi ráták; eközben számos ipari ágazat nehezen talál a szükséges képzettséggel és készségekkel rendelkező munkaerőt;
16. üdvözli, hogy az Európai Bizottság alulról felfelé építkező megközelítésre hivatkozik, mivel ez a legmegfelelőbb módja annak, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat bevonják a kezdeményezés intézkedéseibe;

1. cél – Biztonságosabb és védettebb tengeri területek

17. úgy véli, hogy a kék gazdaság nem képes fenntartható és eredményes módon működni akkor, ha nincsenek bevezetve és megfelelően érvényesítve valódi biztonsági és védelmi mechanizmusok a régióban. Következésképpen azt ajánlja, hogy a két partvidék regionális önkormányzatai törekedjenek az együttműködésre és a jelenlegi helyzet érdembeli javítására;
18. aggasztja, hogy mindeddig „továbbra is korlátozott a két partvidék parti őrségei közötti együttműködés, és a tengeri szükséghelyzetekre történő valós idejű válaszadás hatékonyságát is javítani kell”⁽⁷⁾, és egyetért azokkal a fellépésekkel, amelyek célja a két partvidék parti őrségei közötti együttműködés előmozdítása egyebek mellett a tengeri biztonsággal kapcsolatos készségihiány megszüntetése révén. Dicséretesnek tartja az ismeretek kicserélését és az adatok megosztását, különösen a tengeri forgalomra vonatkozóan;

⁽²⁾ Előadó: Michael Cohen, CdR 126/2010.

⁽³⁾ Előadó: Paul O'Donoghue, CdR 3766/2013.

⁽⁴⁾ Előadó: Hermann Kuhn, CdR 07256/2014, illetve Christophe Clergeau, NAT-VI/019.

⁽⁵⁾ <http://www.cmcc.it/publications/regional-assessment-of-climate-change-in-the-mediterranean-climate-impact-assessments>.

⁽⁶⁾ SWD(2017) 130 final.

⁽⁷⁾ SWD(2017) 130 final.

19. egyetért azokkal a fellépésekkel, amelyek arra ösztönzik a partnereket, hogy fokozzák jelenlegi kapacitásaik javítására irányuló erőfeszítéseiket, hogy kezeljék a szabályozatlan és illegális emberi tevékenységeket – mint amilyen a migráncscempészet és az illegális halászat – és fellépjenek a tengerszennyezés ellen a tengermedencében, valamint hogy eszközöket fejlesszenek ki a tengerszennyezésre való reagálás javítására. Aggódik amiatt, hogy a helyi és regionális szintű gazdaságok esetleg nincsenek olyan helyzetben, hogy ellássák magukat a kapacitásépítéshez szükséges megfelelő pénzügyi eszközökkel;

20. felidéri és teljes mértékben támogatja a közelmúltban a nemzetközi óceánpolitikai irányítás témájában közzétett tanácsi következtetéseket⁽⁸⁾, amelyek a régiók közötti egységesebb megközelítést szorgalmazzák;

2. cél – Intelligens és rugalmas kék gazdaság

21. egyetért azzal, hogy az intelligens és rugalmas kék gazdaság létrejöttének előfeltétele az állandó innováció és tudásmegosztás kultúrájának kialakulása, valamint a hosszú távú versenyképesség és a fenntartható gazdasági tevékenységek előmozdítása. A földközi-tengeri térség különösen híres virágzó tengeri idegenforgalmáról, amelyet innovációs és diverzifikációs stratégiák segítségével kell fenntartani, kiemelt figyelmet szentelve a part menti, szárazföldi és tenger alatti kulturális és régészeti örökségnek;

22. egyetért azzal a javaslattal, hogy a déli partvidékről érkező érdekelt felek kapjanak felkérést arra, hogy csatlakozzanak a BLUEMED kezdeményezéshez, és **úgy véli**, hogy a BLUEMED kezdeményezés fontos eszköz, amely lényegi módon mozdítja elő a közös kutatási és innovációs fellépéseket. Kéri a tengerkutatás és a tengerhasznosítási célú kutatás és innováció összehangolását, valamint szinergiák kialakítását a regionális, nemzeti és uniós szintű beruházások között, elkerülve az átfedéseket és csökkentve a széttagoltságot;

23. támogatja új technológiák és bioalapú innovatív iparágak kifejlesztését, különösen ha az erre irányuló erőfeszítések mindenekelőtt fenntartható termékek fejlesztésére irányulnak, és szorgalmazza, hogy dolgozzanak ki technológiákat és testre szabott megoldásokat az éghajlatváltozás enyhítésére, például a megújuló tengeri energiaforrások és a Földközi-tenger térségében különösen megfelelő úszó szélturbinák terén;

24. támogatja nemzeti és regionális tengeri klaszterek kialakítását, amelyek révén ideális platformok jönnek létre ahhoz, hogy innovatív megoldások kifejlesztésének köszönhetően bővüljön a gazdaság. Úgy véli, hogy a klaszterek népszerűsítik az együttműködést, a tudásmegosztást és a vállalkozói készséget a kis-, közép- és mikrovállalkozások körében;

25. megismétli⁽⁹⁾ azt a kérését, hogy hozzanak létre egy specifikus tudományos és innovációs társulást a kék gazdaság érdekében. Ez az intézkedés újabb lépést jelentene a készségfejlesztésben és a tengerkutatásból származó ötletek magánszférának való átadásában; ennek kapcsán hozzáadott értéket jelenthet a Virtuális Tudásközpont (Virtual Knowledge Centre)⁽¹⁰⁾ is, amely a kék gazdaság fejlődését támogató olyan tudásmegosztási eszköz, amelynek meghatározása „egyablakos/online portál, amely lehetővé teszi a tengerészeti és tengerhasznosítási ügyekkel kapcsolatos általános, technikai és ágazati információk összegyűjtését és megosztását a Földközi-tenger térségében”;

26. emlékeztet arra, hogy a CdR 6622/2016. sz. vélemény javasolta a kék gazdasággal foglalkozó regionális vagy régiók közötti platformok létrehozását; hangsúlyozza, hogy a Földközi-tenger medencéjének számos térsége sikeresen pályázhat egy ilyen platform létrehozására, amely eszközként szolgálna a projektek kiválasztásához, azok végrehajtásának támogatásához, valamint a helyi, nemzeti és európai pénzügyi eszközök mozgósításához. A platformokat a régiók irányítanák, és az általuk kiválasztott projekteket a 2. Juncker-tervből finanszíroznák;

27. kéri, hogy azok a régiók közötti, nemzeti és határokon átnyúló projektek, amelyek megfelelnek a kezdeményezés stratégiai keretének és az intelligens szakosodási stratégiáknak, a regionális, nemzeti és európai alapok összevonása révén, egyszerűsített keretben finanszírozhatóak legyenek, és közösségi bónuszban részesülhessenek anélkül, hogy új projektfelhívásokra kerülne sor;

28. kiemeli, hogy a kék gazdaságban aktív vállalkozások működése túlmutat a Földközi-tengeren végzett tevékenységeken. Fontos ezért a megfelelő támogatások tervezése a kék gazdaságban tevékeny, szárazföldön működő vállalkozások számára. Ilyenek például a halfeldolgozó üzemek, a hajóépítő ipar, a szárazföldi szélparkok és a fotovoltaikus energiát előállító létesítmények;

⁽⁸⁾ A Tanács 2017. április 3-i következtetése.

⁽⁹⁾ NAT-V/44.

⁽¹⁰⁾ <http://www.med-vkc.eu/2016/>.

29. hangsúlyozza, hogy az oktatás és a készségek terén jelentkező hiányosságokat további késedelem nélkül kezelni kell. A gazdasági fejlődés és az oktatás egymástól elválaszthatatlan, így a kezdeményezés sikerének garantálásához a partnereknek ezt a két társadalmi-gazdasági dimenziót egyaránt figyelembe kell venniük. A tengerészeti szakmák ismertségének javítása létfontosságú ahhoz, hogy a polgárok figyelme oda irányuljon, és megvizsgálják, hogy milyen lehetőségeket tartogatnak a tengeri és tengerészeti tevékenységek, ezáltal enyhítve a munkaerő-kereslet és -kínálat közötti egyensúlyhiányt, amely az ágazatot jellemzi, illetve hozzájárulva a munkanélküliségi ráta csökkentéséhez. A földközi-tengeri térségre jellemző az a paradoxon, hogy míg a fiatalok munkanélküliségi rátája itt a legmagasabbak között van Európában, a tengerészeti vállalatok sem a feltörekvő, sem pedig a hagyományos ágazatokban nem képesek szakképzett személyzetet találni;

30. egyetért a tiszta energiaforrások kifejlesztésének és felhasználásának támogatásával a tengervíz-sótalanítás terén, ideértve az óceánok energiájával kapcsolatos innovációt és az energia fenntartható felhasználását is, amelyek során olyan eljárásokat kell alkalmazni, amelyek minimálisra csökkentik a tengerfenékre kifejtett hatást; támogatja azokat a javaslatokat, amelyek célja az energiahatékonyság és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás ösztönzése a tengerparti városokban, a zöld hajózás és az alternatív üzemanyag vételezésére szolgáló kikötői infrastruktúra előmozdítása, valamint új turisztikai termékek és szolgáltatások kifejlesztése, vagy a fenntartható tengeri akvakultúrára vonatkozó, országokon átívelő közös műszaki szabványok kidolgozása ⁽¹¹⁾. Rá kell mutatni, hogy bár ezek a fellépések céljaikat tekintve lényegében pozitívak, szem előtt kell tartani a nehézségekkel küzdő vagy kisméretű gazdaságokat is;

3. cél – A tengerek jobb irányítása

31. megjegyzi, hogy a part menti és tengeri területek már régóta igen versenyképesek és sokoldalúak, ami kihívásokkal jár a területhasználatot és az erőforráshiányt illetően. A természeti erőforrásokra nehezedő egyre nagyobb nyomás eredményeként napjainkban általánossá váló környezetvédelmi aggályok felvetik a jobb ismeretek iránti igényt. Kétségtelen, hogy egy, a közös erőforrások használatát előmozdító integrált megközelítés új lehetőségek kidolgozásához fog vezetni;

32. ösztönzi az energiával kapcsolatos kibocsátás, fogyasztás és költségek csökkentését, valamint a rugalmasság és a megbízhatóság növelését célzó fejlesztési modelleket. Ebben alapvető szerepet játszhat a biogén, szerves maradványokból és hulladékból származó energia fejlesztése;

33. elismeri és teljes mértékben támogatja az összehangolt erőfeszítésekhez és a tevékenységek esetleges összeférhetetlenségének csökkentéséhez vezető eredményes tengeri területrendezés jelentőségét a tengereken folytatott humán tevékenységek vonatkozásában;

34. hangsúlyozza és támogatja azokat a **fellépéseket**, amelyek kiemelik a tengeri tudományos adatok és ismeretek mint az ellenállóképes és innovatív gazdaság egyik pillére jelentőségét, eközben pedig elismeri, hogy fontos naprakésszé tenni a környezeti jelenségek és az éghajlatváltozás kapcsán rendelkezésre álló adatokat, és azokat a nemzetközi tudományos élet szereplőinek és az állami hatóságok képviselőinek a rendelkezésére kell bocsátani;

35. teljes mértékben egyetért azokkal a **fellépésekkel**, amelyek a tengeri környezetnek és élőhelyeknek a szennyezés minden fajtájával szembeni védelmét célozzák, és amelyek proaktívan meghatározzák a megőrzendő térségeket, például a védett tengeri területeket. A figyelemfelhívó kampányok kétségkívül a helyes irányba tett lépést jelentenek;

36. támogatja a Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság a földközi- és fekete-tengeri halászat fenntarthatóságát célul kitűző féléves stratégiájának (2017–2020) végrehajtása révén megvalósuló regionális koordinációt és együttműködést. Ez azt is biztosítani fogja, hogy a közös halászati politika végrehajtása következetesebb legyen a részvízgyűjtők szintjén ⁽¹²⁾;

37. teljes mértékben egyetért azzal a **fellépéssel**, amely a kisüzemi halászat és akvakultúra fejlesztését és a bevált gyakorlatok terjesztését segíti elő a halászati és akvakultúra-ágazat javítása érdekében, ezzel párhuzamosan megfelelő regionális adatgyűjtést és tudományos értékelést garantálva a nemzetközi jogszabályok teljes körű tiszteletben tartásával;

⁽¹¹⁾ SWD(2017) 130 final.

⁽¹²⁾ SWD(2017) 130 final.

Irányítás és végrehajtás

38. támogatja, hogy a mediterrán térségért létrehozott unióval közösen felállítsák a WestMED munkacsoportot, amelyben az országos irányítási központok mellett az Európai Bizottság, valamint a helyi és regionális önkormányzatok is részt vesznek;

39. elismeri, hogy az előterjesztett projekt jellegétől, hatókörétől és prioritásaitól függően különféle finanszírozási források állnak rendelkezésre elsősorban olyan uniós finanszírozási programok keretében, amelyek különféle kezdeményezéseket támogatnak;

Záró ajánlások

40. szorgalmazza a bevált gyakorlatok cseréjét, a kapacitásépítést és a határokon átnyúló együttműködést a Földközi-tenger összes partvidékének helyi és regionális önkormányzatai között;

41. az összes félnek azt ajánlja, hogy mozgítsák elő az ismeretek és a szakpolitikai szakértelem megosztását a helyi és regionális önkormányzatokban, és a WestMED térség forrásainak és közös problémáinak kezeléséhez segítsék elő a többszintű kormányzást;

42. javasolja gazdaságilag fenntartható projektek népszerűsítését helyi és regionális szinten, valamint a tőkéhez jutás megkönnyítését;

43. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális hatóságokkal együttműködve támogatni kell az oktatási és átképzési projekteket és intézkedéseket, amelyek célja a fiatalok munkanélküliségének csökkentése, elősegítve a kék gazdaság különböző ágazatai között megvalósuló munkavállalási célú mobilitást. Utal ebben az összefüggésben arra a szerepre, amelyet a helyi és regionális önkormányzatok töltenek be a készségekkel kapcsolatos igények előrejelzésében és a munkaerőpiaci szükségletekkel való összehangolásában. A tagállamoknak tisztában kellene lenniük ezzel a szereppel, és a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezésére kellene bocsátaniuk a megfelelő forrásokat a fiatalok oktatásból foglalkoztatásba való átmenetének megkönnyítéséhez.

Kelt Brüsszelben, 2018. január 31-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Karl-Heinz LAMBERTZ
